

VIDEO GRAMMA '92

EL REGISTRE FÍLMIC D'UNA GRAN TRANSFORMACIÓ
ARXIU MUNICIPAL DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

Arxiu Municipal de Barcelona

Joaquim Borràs, arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona

Ana Pazos, cap del Servei de Coordinació de Centres de l'Arxiu Municipal de Barcelona

Núria Bosom, directora de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Núria Postico, directora de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona

Oleguer Benaiges, director de l'Arxiu fotogràfic de Barcelona

Rosa Villanueva, tècnica de comunicació de l'Arxiu Municipal de Barcelona

Cristina Gallardo, tècnica d'arxivística de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona

Curadoria

Observatori de la Vida Quotidiana (OVQ)

Coordinació

Andrés Antebi

Recerca i documentació

Pablo González

Producció

Teresa Ferré

Museografia

Andrea Manenti

Muntatge expositiu

Folding Time

Disseny gràfic

Oriol Martí

Programació web

Roberto Serrano

Edició de vídeo

José González

Correcció i traducció de textos

Linguaserve

Impressió

Artyplan

Vídeos

Clara Films, Provideo, COOB'92, Dragados y

Construcciones SA

Fotografies

Javi Aranzo, Xavier Basiana, Carmen Boixadós, CB Foto,

Colita, J. Cunill, Paco Elvira, Fris, Xavier González, Joan

Guerrero, Lourdes Jansana, Martí Llorens, Eduard

Maynés, F. Ruiz, Mercè Taberner, TAVISA / Jordi Todó,

Àrea Metropolitana de Barcelona

AGRAÏMENTS

Roger Clanchet, Lluís Àngel Ouro, Manuel Delgado, Núria Benach, Josep Maria Montaner, Voltes Arquitectura, Eddítio,

Emili Vendrell, Ramon Arteman, Carme Usall

barcelona.cat/arxiunicipal

FB: @bcnarxiunicipal

TW: @BCN_arxiu

IG: @bcnarxiunicipal

PRESENTACIÓ

Els fons documentals de HOLSA (Barcelona Holding Olímpic, SA) i de les seves filials IMPUSA (Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA), AOMSA (Anella Olímpica de Montjuïc, SA) i VOSA (Vila Olímpica, SA), així com la documentació generada per Olimpíada Cultural, SA (OCSA), van ingressar a l'Arxiu Municipal de Barcelona en virtut del conveni de cessió signat l'any 1992. Igualment, l'any 1993 també hi va ingressar el fons documental general del Comitè Olímpic Organitzador dels Jocs de Barcelona 1992, segons el conveni ratificat el 2007 amb la cessió definitiva de la totalitat de la documentació.

El valor d'aquests fons documentals rau en el fet que es tracta de documents textuais, fotogràfics, gràfics, iconogràfics i fílmics únics i originals, que es custodien i es conserven fonamentalment a l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona i a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, i que apleguen un valuós patrimoni documental contemporani de la nostra ciutat.

Entre els documents que es van generar entorn del període dels Jocs Olímpics de 1992 sobresurt el fons de la productora Clara Films, majoritàriament basat en l'enregistrament fílmic de les transformacions urbanes i d'infraestructures de Barcelona i la seva àrea metropolitana en un període representatiu comprès entre el 1985 i el 2014.

La productora, fundada pel fotògraf i cineasta Josep Clanchet i que tot just començava en aquell temps, va mobilitzar desenes de treballadores i treballadors amb l'objectiu de cobrir un encàrrec de HOLSA de grans dimensions per immortalitzar la transformació de la ciutat. Una gran part d'aquest grup de professionals, aleshores principiants, han consolidat unes carreres prolífiques en el món del cinema i la producció audiovisual.

El llegat d'aquesta productora conté més de sis mil cintes (tres mil hores de gravació) i més de vuit-cents programes documentals. Properament, el conjunt del fons ingressarà a l'Arxiu Municipal de Barcelona perquè se'n faci la conservació, el tractament, la digitalització i la divulgació.

Les pel·lícules corresponents al període olímpic mostren, de vegades amb una creativitat sorprenent, com van ser les grans intervencions a la façana marítima, la revitalització de la muntanya de Montjuïc i la construcció de les grans infraestructures esportives, l'enderrocament de fàbriques antigues i edificis industrials al Poblenou, el naixement del barri de la Vila Olímpica, els nous cinturons de ronda o altres obres cabdals a la Vall d'Hebron, la Diagonal, la Meridiana i la plaça de les Glòries.

Més enllà d'una de les seves joies, titulada *Barcelona '92: Transformació d'una ciutat*, difosa a bastament, el fons de Clara Films és un material iconogràfic pràcticament desconegut. Ha arribat l'hora, tres dècades després, que la ciutadania pugui apreciar el seu immens valor documental.

A través de l'exhibició d'aquestes pel·lícules i d'altres materials gràfics conservats als fons de l'Arxiu Fotogràfic i l'Arxiu Municipal Contemporani, l'Arxiu Municipal de Barcelona vol sumar-se als actes de commemoració del 30è aniversari dels Jocs Olímpics obrint espais, presencials i virtuals, que promoguin el coneixement i la reflexió sobre el passat recent de la nostra ciutat.

L'equip de Clara Films en acció durant la construcció de les Torres Mapfre, (s.d.). (Clara Films)

EXPOSICIÓ

Del 15 de novembre de 2022 al 15 de gener de 2023. De dilluns a divendres, de 9.00 a 18.00 h

Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona (C. Bisbe Caçador, 4)

Inauguració: 15 de novembre de 2022 - 17.00 h

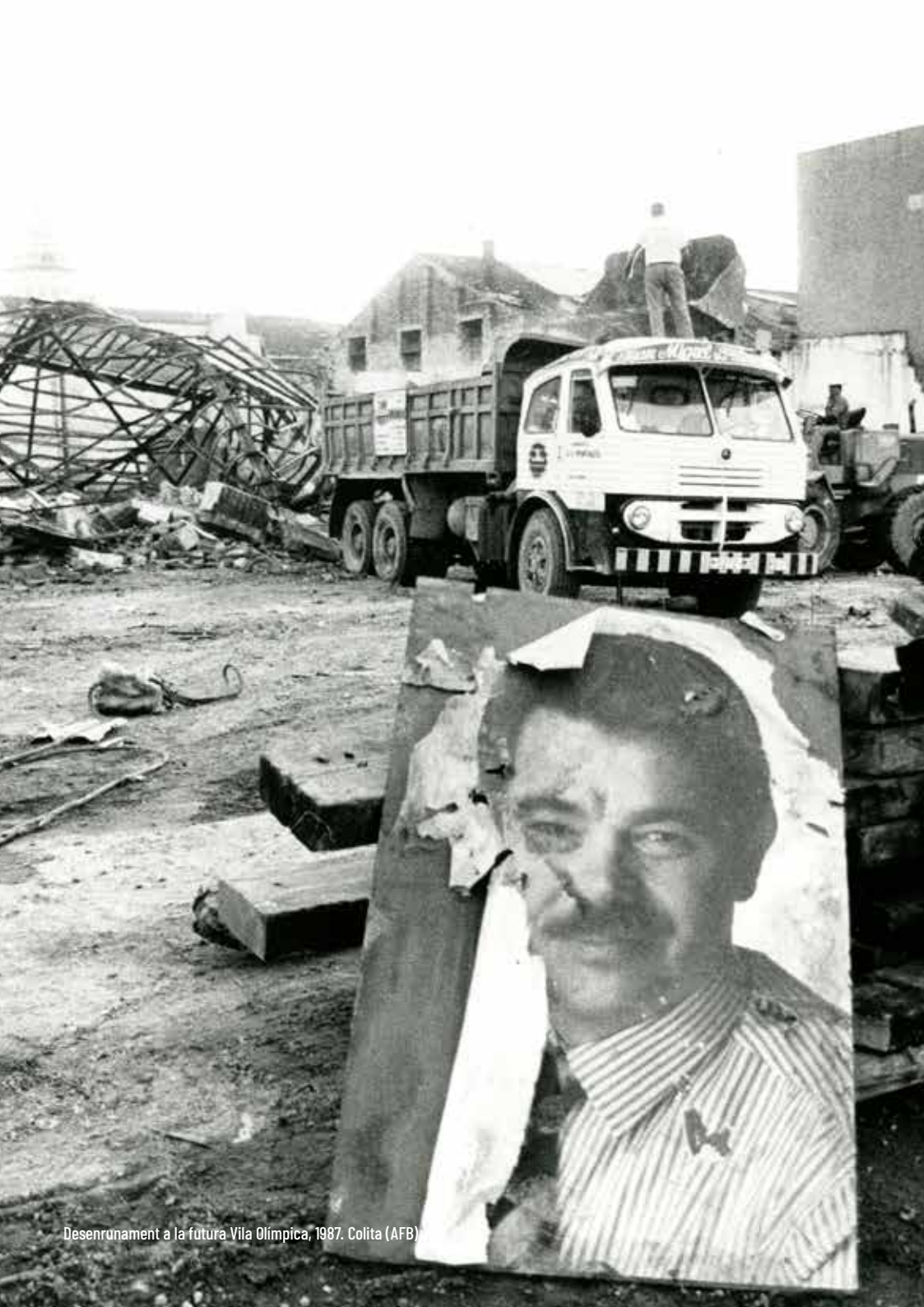
Entrada lliure

VIDEOGRAMA 92. EL REGISTRE FÍLMIC D'UNA GRAN TRANSFORMACIÓ

Mostrem una exposició presencial i virtual que dona accés a una àmplia selecció dels materials audiovisuals enregistrats i editats per la productora Clara Films entre el 1985 i el 1992 per encàrrec de HOLSA. També s'hi mostren imatges del mateix enregistrament i producció dels vídeos esmentats, així com fotografies i documents conservats actualment als centres de l'Arxiu Municipal de Barcelona.

Pensada com una visita d'obres, la mostra permet recórrer, situar al mapa i aprofundir en els principals àmbits d'intervenció urbanística a la ciutat, des del front marítim fins a la muntanya de Montjuïc, en seqüències que van des dels enderrocs fins a les inauguracions.

Els materials exposats restaran en línia per poder consultar-los i difondre'ls, al web barcelona.cat/videograma92

Desenrunament a la futura Vila Olímpica, 1987. Colita (AFB)

TAULA RODONA

15 de novembre de 2022 - 18.00 h

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (C. Santa Llúcia, 1)

CLARA FILMS, L'ULL DE LA BARCELONA OLÍMPICA

El seguiment de la transformació urbanística de Barcelona va ser l'activitat principal de la productora Clara Films durant anys, coincidint en un temps en què es van viure canvis tecnològics importants en l'àmbit audiovisual.

Amb l'experiència de l'equip de la productora en l'experimentació de la imatge, durant la taula rodona es debatrà, d'una banda, l'evolució de l'enregistrament i arxiu audiovisual al llarg de les últimes quatre dècades i, de l'altra, la importància de la custòdia del patrimoni filmic de la ciutat en una institució pública com l'Arxiu Municipal de Barcelona.

BENVINGUDA

Núria Bosom, directora de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

PRESENTACIÓ

Joaquim Borràs, arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona

PONENTS

Emili Vendrell, fundador de Clara Films i realitzador

Tomàs Pladevall, director de fotografia

Martí Llorens, fotògraf

Mariona Omedes, realitzadora i especialista en postproducció

MODERA

Teresa Ferré, professora d'Història de la Comunicació de la UAB i membre d'OVQ

barcelona.cat/videograma92

Inici de l'enderrocament d'una fàbrica al Poblenou, 1987. Mercè Taberner (AFB)